

Vissa ändringar i lagen om rättegången i arbetstvister och lagen om Forskarskattenämnden

Utskottets ställningstagande

Detta betänkande avser regeringens förslag i proposition 2000/01:123.

Enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister (LRA) skall en ledamot i Arbetsdomstolen företräda staten som arbetsgivare. I propositionen föreslås att denna ledamot skall utses efter förslag av Arbetsgivarverket. Det föreslås också en ändring i samma lag till följd av att Sveriges Industriförbund har upplösts och att Svenska Arbetsgivareföreningen har bytt namn till Föreningen Svenskt Näringsliv. Vissa av domstolens ledamöter och ersättare skall därmed fortsättningsvis utses efter förslag av Föreningen Svenskt Näringsliv.

De ändrade organisationsförhållandena föranleder också ett förslag till ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden. Fortsättningsvis skall Föreningen Svenskt Näringsliv ges möjlighet att lämna förslag till en ledamot och en ersättare i nämnden.

Med anledning av att Närings- och teknikutvecklingsverkets (NUTEK) uppgifter när det gäller forskning har övertagits av den nya myndigheten Verket för innovationssystem skall denna myndighet ges möjlighet att lämna förslag till en ledamot och en ersättare i Forskarskattenämnden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2001.

Några motioner har inte väckts med anledning av propositionen.

Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till propositionen antar lagförslagen.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen antar de i proposition 2000/01:123 framlagda förslagen till

- 1) lag om ändring i lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister,
- 2) lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden.

Stockholm den 8 maj 2001

Sven-Erik Österberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sven-Erik Österberg (s), Hans Andersson (v), Margareta Andersson (c), Mikael Odenberg (m), Björn Kaaling (s), Stefan Attefall (kd), Kent Olsson (m), Laila Bjurling (s), Sonja Fransson (s), Kristina Zakrisson (s), Christel Anderberg (m), Elver Jonsson (fp), Anders Karlsson (s), Henrik Westman (m), Carlinge Wisberg (v) och Magnus Jacobsson (kd).

Särskilt yttrande

Arbetsdomstolen

Mikael Odenberg, Kent Olsson, Christel Anderberg och Henrik Westman (alla m) anför:

Även om vi i detta ärende inte motsätter oss de föreslagna förändringarna i fråga om sättet att utse vissa av ledamöterna i Arbetsdomstolen vill vi påminna om Moderaternas i andra sammanhang redovisade inställning till denna domstol. Vi anser att det är principiellt felaktigt att ha en ordning där ett utvalt rättsområde bryts ut från det ”normala rättsväsendet”. Än mer betänkligt är det korporativa synsätt som ligger bakom ordningen med partsammansatta domstolar. Enligt vår uppfattning kan ett domstolsväsende där de etablerade organisationerna ges ett dömande inflytande inom ”sitt” samhällsområde inte hävda den enskildes rätt. Detta är särskilt tydligt vid tvister där den enskilde söker rätt mot de etablerade organisationerna och där dessa kan ha ett sammanfallande intresse av att bibehålla status quo.

Ett annat problem är att partssammansatta domstolar i sin rättstillämpning har en tendens att fylla ut lagstiftningen och skapa praxis på ett mer långtgående sätt än andra domstolar. Detta undergräver lagstiftarens ställning och leder till mindre förutsägbarhet och därmed till minskad rättssäkerhet. Denna utveckling är inte tillfredsställande.

Av dessa skäl anser vi att Arbetsdomstolen bör avskaffas.